

Ribolov eksplozivom

Svima nam je poznato da je ribolov eksplozivom na Jadranu zabranjen. No to, na žalost, ne znači da se o njemu u Hrvatskoj govori još samo u prošlom vremenu, kao o nekoj zastarjeloj, primitivnoj metodi kojom su se koristili naši stari. Usprkos opasnostima i izrazito negativnom utjecaju koji ima na život u moru, a i na reputaciju Hrvatske u svijetu, korištenju eksploziva pri ribolovu još uvijek pribjegavaju brojni pojedinci.

Postoji nekoliko razloga zašto ljudi odlučuju koristiti eksploziv pri ribolovu. Bacanjem veće količine eksploziva u more u kratkom će vremenu ubiti puno ribe koja zatim ispliva na površinu. Tu ribu potrebno je tada samo sakupiti i ulov je zagarantiran. Ništa jednostavnije od toga! Korištenjem manjih količina eksploziva možete postići sličan učinak. Riba neće u tolikoj mjeri stradati, ali će se preplašiti i krenuti sa dna prema površini te se tamo uhvatiti u za nju već postavljene mreže. Eksploziv također može poslužiti plašenju ili ubijanju dupina. Naime, dupini se hrane istom ribom koju ljudi pokušavaju uloviti za svoje potrebe te ponekada love ribu i iza ribarskih kočica. Premda u većini takvih slučajeva dupini hvataju ribu koja je ostala ošamućena prolaskom mreže po dnu ili

ispala iz mreže ponekada rade i rupe na mreži pokušavajući izvaditi uhvaćenu ribu. Neki pak ribari u takvim slučajevima bacaju petarde, a neki i veće količine eksploziva kako bi ubili dupine. Iako korištenje petardi i korištenje jačih eksploziva nisu jednako razorni oni su jednako protuzakoniti te nanose štetu dupinima, ribi i cijelom morskom okolišu.

Posljedice koje ostavlja upotreba eksploziva nije teško zamisliti. No, razaranje dna i neselektivno uginanje svog živog svijeta u području gdje se dogodila eksplozija samo su dio stvarnih posljedica ovakvog načina ribolova. Eksplozija u moru ostavlja posljedice i šire. Prisjetimo se da zvuk kroz vodu putuje 5 do 6 puta brže nego kroz zrak. Ukoliko se dakle nalazimo na udaljenosti od 500 m od eksplozije u moru osjetiti ćemo jednaku snagu praska eksplozije kao što bismo to osjetili na 100 m udaljenosti od eksplozije na kopnu. Nagle promjene tlaka koje pri tom nastaju (jer voda se ne može komprimirati kao što se može zrak) uzrokuju privremena ili trajna oštećenja unutarnjih organa, prsnuće krvnih žila, unutarnja krvarenja, hematome te u krajnjim slučajevima i smrt. Ukoliko se nađu preblizu eksploziji dupini će nerijetko pretrpiti trajna oštećenja unutrašnjeg uha koja za njih mogu završiti pogubno. Takvi dupini više se ne mogu normalno orijentirati ni komunicirati te nisu sposobni samostalno hvatati plijen i prehranjivati se.

Pregledom uginulih dupina pronađenih tijekom našeg rada u posljednje 3 godine zabilježili smo 4 dupina uginula od posljedica barotraume (trauma koja nastaje uslijed nagle promjene tlaka) uzrokovane upotrebom eksploziva u moru u blizini Lošinja. Još nemarkiranog mladog mužjaka

stradalog od posljedica barotraume pronašli smo u blizini otočića Zabodarski 2002. godine. U proljeće 2003. dobili smo dojavu pomorske policije o uginulom dupinu u blizini Ilovika. Već samim vanjskim pregledom na glavi su bili vidljivi hematomi što je upućivalo na nasilnu smrt. Ubijeni dupin bio je Blow, snažan i odrastao mužjak kojeg smo poznavali od 1992. godine te smo ga svake godine susretali po nekoliko puta. Ove su nam godine mještani Lošinja koji podupiru naš rad u dva navrata doveli tek uginulog dupina kojeg su pronašli na moru. Oba ova dupina bili su odrasli mladi mužjaci u vrlo dobroj kondiciji te smo obdukcijom kod njih ustanovili jasne ozljede koje nastaju uslijed barotraume. Oba su nađena u periodu mladog mjeseca što je vrijeme kada se lovi plava riba.

No, nisu samo dupini u opasnosti od posljedica ribolova eksplozivom već i ronioci. Tijela Reinera Wilhelma Klopfera i njegovog sina Andreasa Albrechta, obojice doktora i strastvenih ronioca, pronađena su u blizini otoka Paga 2001. Patolozi Zadarske bolnice autopsijom su utvrdili rane uzrokovane eksplozijom.

Korištenje bilo kakvog oblika eksploziva pri ribolovu je, zbog silne štete koju nanosi morskom ekosustavu, zakonom zabranjeno. Svi dupini i kitovi zaštićeni su Zakonom o zaštiti prirode te je njihovo uznemiravanje, proganjanje ili ubijanje kažnjivo djelo. Kazna za ubijanje dobrih dupina iznosi 35000, a za ubijanje bilo koje druge vrste dupina ili kitova 40000 kn. Da bi ove kazne imale smisla potrebno ih je i provoditi, no policija još uvijek vrlo teško pronalazi ljude odgovorne za nanošenje štete dupinima i morskom okolišu.

Ipak, ovakva djela moguće je zaustaviti odlukama pojedinaca i osvještenih ribara da prestanu razarati okoliš o kojem i sami ovise te javnom osudom ubijanja ugroženih životinjskih vrsta i ilegalnog ribolova. Pozivamo Vas da i Vi u tome pomognete te da ilegalne radnje koje vidite na moru, poput ribolova eksplozivom ili bilo kakvog drugog načina uništavanja morskog okoliša i zaštićenih vrsta, prijavite pomorskoj policiji. Ukoliko pronađete uginulog dupina molimo Vas da nam to javite. A Vama koji nam već pomažete još jednom zahvaljujemo!

Dragi prijatelji,

Veselim se obavijestiti Vas da sam od studenog 2004. druga stalno zaposlena osoba u Plavom svijetu. Tako je naš Lošinjski edukacijski centar o moru dobio i svog koordinatora edukacijskih programa. Želja mi je i zadatak osmisliti i upotpuniti edukacijski program našeg Centra različitim predavanjima i radionicama za sve uzraste te drugim zanimljivim edukacijskim sadržajima.

Od samog početka rada Plavog svijeta 1999. godine edukacija je pri samom vrhu naših prioriteta te nas je to dovelo i do osnivanja Lošinjskog edukacijskog centra o moru. Tako su u našoj radionici o zaštićenim morskim područjima već sudjelovale dvije srednje škole, iz Poreča i Zagreba, a radionicu o istraživanju dupina 'isprobali' su učenici osnovnih škola iz Malog Lošinja, Varaždina i Zagreba. Cilj ovih radionica je stimulirati razmišljanje i potaknuti rasprave među učenicima. Interaktivni modeli i igre u Centru pružaju osnovne potrebne informacije dok detaljnije informacije o određenoj temi učenici dobivaju kroz predavanja, te suradnju pri rješavanju zadanih problema. Npr. identificiraju pojedine dupine (uspoređivanjem fotografija leđnih peraja), crtaju ili pak raspravljaju o ulozu zaštićenih područja u zaštiti prirode.

U svibnju smo održali trodnevnu specijaliziranu radionicu na engleskom jeziku za učenike srednje Američke međunarodne škole iz Zagreba u okviru koje su učenici praktično obradili dio sadržaja nastave biologije, kemije i fizike. Veći dio ove radionice održan je na terenu gdje su učenici, uz obalu ili s broda, uz pomoć svojih učitelja i djelatnika Plavog svijeta sakupljali potrebne uzorke, a nakon toga u našem Centru obavili laboratorijsku analizu prikupljenih uzoraka i izradili prezentacije dobivenih rezultata.

Naše dosadašnje iskustvo u radu s djecom bilo je zaista ispunjavajuće te nas, uz pozitivne komentare koje smo dobili od djece i njihovih učitelja, snažno motivira da nastavimo i dalje u istom pravcu te da proširimo edukacijski program i ponudu našeg centra. Veliko hvala svima vama koji ste tome doprinjeli!

Kako bi naš program učinili što dinamičnijim pozivamo vas da nam se javite sa vašim željama i idejama te ćemo naše sadržaje nastojati maksimalno prilagoditi upravo vama. Za višednevne programe možete nam se obratiti za savjet pri odabiru smještaja u Velom Lošnju, za grupe svih uzrasta i platnih mogućnosti. Javite nam se na dolje navedeni kontakt, uplanirajte posjet našem Centru u svoj godišnji nastavni program ili turističku ponudu, posjetite nas! Kod nas su dobrodošli i djeca i odrasli!

Srdačan pozdrav,
Vesna Zlatar, vesna.zlatar@plavi-svijet.org

Za sve potrebne informacije naša adresa je:

LOŠINJSKI EDUKACIJSKI CENTAR O MORU
Kaštel 24, 51551 Veli Lošinj, Hrvatska
tel: 051 604 666 fax: 051 604 668
info@plavi-svijet.org
www.plavi-svijet.org

Faccia

Facciu smo ove godine često vidjeli, prvi put krajem svibnja, a zadnji put u rujnu. Tijekom lipnja, srpnja i kolovoza vidjeli smo je u društvu drugih dupina gdje je smireno pratila druge ženke i njihovu mladunčad. Pred kraj lipnja pridružila se grupi od 10 odraslih dupina, poput Dantea i Taca, koji su lovili ribu i zabavljali se uz predivan zalazak sunca. Faccia nam je dopustila da ju izbliza pratimo dulje od 70 minuta, sve dok se nije smračilo, te smo uspjeli mjeriti frekvenciju njenih udajanja što je važan podatak za istraživanje ponašanja. Sredinom srpnja opet smo ju sreli, no ovaj put ispred prepune plaže Hotela Punta, tik ispred brane koja omeđuje plažu. Zajedno sa Debby i njenim trogodišnjim potomkom polako se duž obale kretala prema jugu.

Grifo

U Grifinoj pratnji ove godine nismo vidjeli niti jednog mladog dupina te se čini da se njeno mladunče rođeno 2000. godine osamostalilo. Grifo smo susreli tri puta kroz proljeće i rano ljeto te jednom u rujnu. U prva tri susreta u njenoj blizini vidjeli smo Phila, a grupe su bile velike i činilo ih je između 25 i 35 dupina. U njihovoj blizini bili su i Monk, Freccia Bianca, Kate, Paul, Egon i Inja. U rujnu smo ju ponovno vidjeli u središnjem djelu područja našeg istraživanja, u blizini Malog Lošinja, kada je po grubom vremenu brzo plivala u grupi sa Allison i njenim mladunčem te nekolicinom mladih razigranih dupina.

Gdje su sada?

Monk

I ove smo godine kao i obično Monka uglavnom vidjeli u istim grupama sa Philom, u središnjem djelu područja, u okolici otoka Oruda i Orjule. Ove sezone bilo mu se teško približiti te smo često tek nakon povratka u našu istraživačku bazu i analize snimljenih fotografija shvatili da je i on bio dio grupe koju smo promatrali. Početkom kolovoza vidjeli smo kako sam brzo pliva u blizini otočja Greben na jugu. Krajem kolovoza opet smo ga vidjeli daleko na jugu, kada smo onuda prolazili jedrilicom projekta JPD Kornati. Monk je lovio ribu plivajući u rubnom djelu velike grupe ženki i njihovih mladunaca. U grupi su bili Jeff, Mali, Mirna, Debby, Celina, Badfin i Bianca sa svojim potomcima te također Kate i Phil.

Phil

Phila smo ove godine vidjeli svega četiri puta. U svibnju i lipnju družio se s Grifo pa smo ga vidjeli u velikim skupinama dupina. Bilo mu je prilično jednostavno prići i dobiti kvalitetne fotografije njegove leđne peraje, no nije nas puštao između sebe i Grifo. Izgleda da je Phil 'dupin-gentleman'. Zadnji put smo ga vidjeli krajem kolovoza te nam tada nije prišao uobičajeno blizu nego se držao Monka i velike grupe ženki i njihovih mladunaca. Povremeno bi zaplivaio uz sasvim male dupine pazeći na njih dok su njihove majke zaranjale u potrazi za hranom.

Stenella coeruleoalba - prugasti dupin

Jedna od zanimljivosti ove sezone je da smo među brojnim dobrim dupinima koje redovito vidamo zabilježili i jednog prugastog dupina, u blizini Krka. Iako taj nalaz nije pretjerano čudan svakako je rijedak i neuobičajen u području Kvarnera. Osim ove godine usamljeni prugasti dupin zabilježen je u blizini Krka 1993. i 1996. godine, a 2000. godine je grupa bivših volontera Plavog svijeta tijekom jedrenja u blizini Raba kamerom snimila manju skupinu ovih dupina. Razlog ovako rijetkim opažanjima ove vrste dupina u Kvarneru je taj što oni uglavnom borave u dubljim, otvorenim vodama gdje se hrane manjom ribom koja živi u jatima, poput srdele i inčuna, i lignjama. Prugasti dupini široko su rasprostranjena vrsta u svim tropskim i toplim umjerenim morima. Upravo oni su najčešća vrsta dupina u Sredozemnom moru te ih se može vidjeti i u južnom dijelu Jadrana u dubokim morskim područjima. Devedesetih godina prošlog stoljeća došlo je do značajnog pada brojnosti velike populacije prugastih dupina u Sredozemnom moru uzrokovanog morbilli virusom (sličan uzročnicima pseće kuge i ospica kod ljudi) koji uzrokuje upalu pluća i encefalitis. Neki znanstvenici smatraju da je izbijanje ove zaraze bilo pooštreno zbog zagađenja uzrokovanog ljudskim djelovanjem jer su analize tkiva dupina pokazale prisutnost visokih koncentracija teških metala i polikloriranih bifenola (PCP-a). Pretpostavlja se da je zagađenje oslabilo imunološki sustav dupina te ih tako učinilo osjetljivijima na oboljenje. Srećom, čini se da se ova populacija oporavlja te da postepeno dostiže svoju prijašnju veličinu.

Razlike u izgledu dobrih i prugastih dupina očite su već na prvi pogled. Prugasti dupini su nježnije građe, manji i specifičnog obojenja koje zaista pridonosi njihovom imageu izuzetno lijepih životinja. I samo ime vrste upućuje na njihovu upadljivu obojenost, a dolazi od latinskih riječi caeruleus

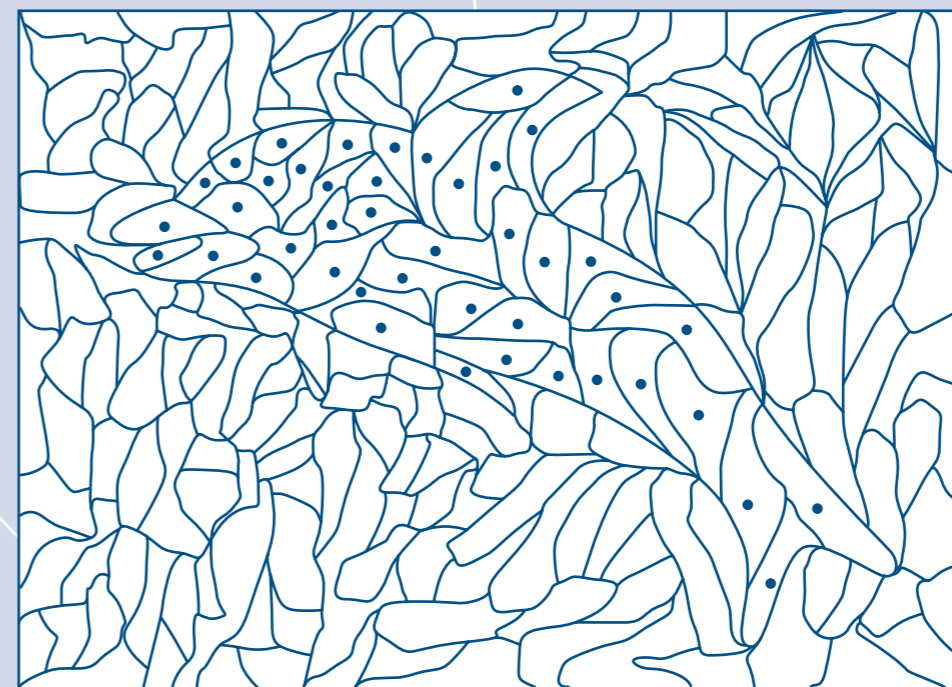
što znači nebesko plav i albus što znači bijel. Obojenost njihova tijela kombinacija je plavkasto sive i bijele boje gdje su njuška, leđa i peraje sive, a grlo i trbuh bijeli. Sada na to još dodajte upravo njima specifičnu crnu prugu (od tuda i hrvatski naziv prugasti) koja kreće od njuške te se nakon oka dijeli na dvije tanje pruge od kojih se kraća pruža prema prsnoj peraji, a dulja nastavlja prema trbuhu. Pogledajte sliku .. zar ne izgledaju kao da ih je netko oslikao kako bi izgledali još ljepše?! Prugasti dupini prepoznatljivi su i po

karakterističnom ponašanju. Vrlo su aktivni, brzo plivaju i često iskaču iz mora te obožavaju jahati na valovima koji nastaju u brazdama ispred brodova. Uglavnom žive u velikim skupinama, čak i od po nekoliko stotina dupina, no mogu formirati i manje grupe kao što je to slučaj u Sredozemlju gdje veličina grupe u prosjeku iznosi 25, a gotovo nikada ne prelazi 100 dupina. Zanimljivo je da prugasti dupini u svoje skupine rado primaju i goste koji pripadaju drugim vrstama dupina. Tako se u njihovom društvu nerijetko može vidjeti i po koji obični, glavati ili pak dobri dupin. Ovi su dupini zaista izrazito društvene životinje.

Dječji kutak

Pronađite dupina!

Jeste li znali...

Eholokacija

Jeste li znali da se dupini, slično šišmišima, služe eholokacijom kako bi se orijentali. Eholokaciju smo spominjali i u prethodnom Akvamarinu no nismo ju sasvim objasnili. Ajmo raščistiti o čemu se tu zapravo radi.

Kako bi dobili što bolji uvid u to što i tko se oko njih nalazi dupini su razvili sofisticirani sustav korištenja zvuka tj. eholokaciju. Eholokacija se temelji na emitiranju zvukova i analizi jeke koja nastaje kada se zvučni valovi odbiju od različitih objekata u okolišu. Zvuk kojeg dupini emitiraju nastaje u području prednjeg nosnog sinusa te najprije prolazi kroz melon. Melon je struktura od vrlo gustog i čvrstog masnog tkiva koja poput leće usmjerava zvučni val prema objektu koji dupin želi ispitati. Dio emitiranog zvučnog vala koji udari u određeni objekt, kao npr. ribu, odbija se od njega i vraća do dupina koji ga 'prima' kroz

Zanimljivo je da neke vrste dupina ponekada proizvode zvuk koji je toliko snažan da njime mogu omamiti plijen!

Izveštaj 2004

Ovu smo sezonu ponovno započeli rano te smo već nakon Uskršnjih blagdana bili u našoj istraživačkoj bazi. Premjestili smo svu opremu u naš novi radni prostor na katu iznad izložbenog postava Lošinjskog edukacijskog centra o moru i po prvi puta od kad postoji JPD počeli smo raditi izvan dnevnog boravka što je opustilo atmosferu u našoj kući. Druga velika prednost novog razmještaja je i prekrasan pogled na more te neposredna blizina samog centra Velog Lošinja.

No, istraživačka sezona nije počela najbolje zbog brojnih problema s opremom. Naš ne tako stari brodski motor trebalo je zamijeniti novim te smo do tada ukupno 8 tjedana bili bez vlastitog broda. Tako bi još jednom htjeli izraziti svoju iskrenu zahvalnost Lovri i Čedi Tomiću koji su nam priskakali u pomoć sa svojim brodom kada god nam je to bilo potrebno. Svi naši izlasci na more bili su vrlo uspješni i svaki smo put u njihovom društvu nalazili dupine. Naš novi program, istraživanje akustike, kojeg vodi Nikola Rako, također nije baš najbolje počeo. Dva puta smo radi kvara morali zamijeniti hidrofon, što ne samo da je bilo naporno nego smo radi toga i izgubili puno vremena jer ga je trebalo slati u Dansku i natrag. Promjene su se dogodile i u fotoidentifikacijskom djelu istraživanja jer smo umjesto dijapozitiva počeli koristiti digitalni fotoaparati. Ovo je imalo velikog utjecaja na obradu podataka prikupljenih na terenu, te ih sada možemo obraditi isti dan što projekt čini dinamičnijim i prilagodljivijim promjenama.

No, bez obzira na brojne prepreke i ova nam je sezona pružila interesantne i zadovoljavajuće rezultate te smo do kraja rujna dupine oko Lošinja vidjeli ukupno 43 puta. Često smo vidjeli velike grupe od po čak 35 dupina, a zabilježili smo i 5 novih ženki kako plivaju tik uz svoje novorođene potomke. Ovo nam je bilo značajno otkriće jer smo se već dulje vrijeme pitali kojega su spola. Svi 'naši' dupini koje možete usvojiti, Faccia, Phil, Monk i Grifo, bili su redovni posjetioци ovog područja te su neka od naših najljepših ovogodišnjih promatranja bila upravo sa njima. Drugi uzbudljivi nalaz bio je osamljeni prugasti dupin kojega smo u kolovozu vidjeli u blizini Krčkog mosta. Nažalost, ponovno smo pronašli i uginule dupine nasukane na obali među kojima su dva uginula od posljedica barotraume (više o tome u članku o ribolovu eksozivom).

Tijekom ove sezone s veseljem smo ugostili mnoge studente i posjetitelje iz raznih zemalja koji su kod nas radili svoje diplomske i druge istraživačke radove. Među njima su bili: student iz Velike Britanije, SAD-a, dvije studentice iz Hrvatske, studentica iz Mađarske, Rumunjske te Izraela. Također se zahvaljujemo dr. Stefanu Brägeru koji nam je pomogao tijekom kolovoza i rujna te tajništvu ACCOBAMS-a što je osiguralo za to potrebna sredstva.

Premda je većina nas sada otišla svojim kućama i zimskim obavezama, mali, hrabri dio našeg tima, Vesna Zlatar, Peter Mackelworth i Andrea Borić, ostati će na otoku i tijekom zime kako bi nastavili sa radom i pripremili sve potrebno za sljedeću istraživačku sezonu.

Još jednom zahvaljujemo svim našim prijateljima, volonterima, usvajateljima i svima koji nas podržavaju na njihovom trudu i pomoći da se ovaj projekt nastavi i proširi.

12. Dan dupina

Ovogodišnji Dan dupina označio je i prvu godišnjicu Lošinjskog edukacijskog centra o moru, no ono po čemu ćemo ga zasigurno pamtiti je i ogromna količina crteža pristiglih iz raznih dijelova Hrvatske. Primili smo preko 650 dječjih crteža te je zaista bilo teško odabrati najljepši. Tako smo se za pomoć odlučili obratiti posjetiteljima pa je glasovanjem prema rednim brojevima izloženih crteža prvo mjesto osvojio crtež likovne grupe 3.a Osnovne škole iz Ninčevića. Ovo je bila najveća izložba crteža u povijesti Dana dupina pa se nadamo da bismo slijedeće godine, uz vašu pomoć, mogli dostići okruglu brojku od 1000 crteža!

Dok su posjetitelji Velog Lošinja razgledavali crteže, u uvali Čikat u Malom Lošinjju odvijalo se natjecanje u jedrenju na dasci koje je organizirala škola jedrenja 'Sunbird'. Odziv je bio odličan te se preko 20 natjecatelja borilo za prva tri mjesta i glavnu nagradu. Vremenski uvjeti za jedrenje na dasci bili su idealni! Nakon jedrenja naša se ekipa vratila u Veli gdje nas je čekala prava borba

- natjecanje u plivanju i, novost ovogodišnjeg Dana dupina, vaterpolo! Teren za vaterpolo osigurali smo u suradnji s Turističkom zajednicom Malog Lošinja i Turističkom agencijom Asl. Plivanje je uglavnom privuklo mlađu publiku. Natjecalo se 10 grupa po 4 natjecatelja, a pobjedu je odnijela ekipa 'Meduze'. Nakon kratkog odmora od plivanja svi su bili spremni za vaterpolo, četiri ekipe, Plavi svijet, Veli Lošinj, Mali Lošinj i juniorska ekipa Malog Lošinja. Pobjedile su mlade snage iz Malog te su s užitkom pokazali starijima kako se igra vaterpolo.

Park iza crkve ponovno je poslužio za dječju igru 'Potraga za skrivenim blagom' u kojoj je ove godine sudjelovalo preko 40-ero djece. Kao što se moglo i naslutiti pobjedila je već uigrana ekipa 'Dream team' iz Velog Lošinja. Sat vremena nadmetanja tko je bolji i brži proletio je u trenu te se veliki dio sudionika prebacio na slijedeći zadatak - ocrtavanje rive kredom. Potreban predah i osvježanje prije tog zadatka djeca su pronašla u sokovima Dalmacijavina.

S dolaskom večernjih sati završile su ovogodišnje igre i trebalo se primiti drugog posla - dodjele nagrada pobjednicima u jedrenju, plivanju, vaterpolu te, naravno, u dječjim igrama i crtanju. Nakon proglašenja pobjednika uslijedio je odličan koncert grupe 'Swingers' te je dobar provod uz njih potrajao do ponoći... a onda smo se uputili prema Rovenskoj .. da zaključimo večer!

Što sada? Planiramo 13. Dan dupina i željeli bismo ga proširiti u dvodnevnu proslavu koja bi trajala cijeli vikend te organizirati dodatna natjecanja i igre poput odbojke na pijesku i sl. Ukoliko biste nam u tome željeli pomoći, sudjelovati u natjecanjima ili nam predložiti nove ideje pozivamo vas da nam se što prije javite. Još jednom hvala na pomoći i podršci svim sponzorima, sudionicima, posjetiteljima i prijateljima! Vidimo se na Danu dupina u 2005!

Sponzori

Još jednom želimo zahvaliti svim našim sponzorima i donatorima na podršci koju su nam pružili tijekom 2004. godine. Naši sponzori i donatori ove godine su: grad Mali Lošinj, Jadranka d.d., Turistička zajednica Grada Mali Lošinj, te svi naši volonteri i usvajatelji dupina.

City of Mali Lošinj

Impressum

Urednik:

Draško Holcer

Tekstove napisali:

Vesna Zlatar, Annika Wiemann, Draško Holcer

Fotografije:

Gorjan Agačević, Annika Wiemann, Vasilis Podiadis, Peter Mackelworth

Izdavač:

Plavi svijet Institut za istraživanje i zaštitu mora 2004

www.plavi-svijet.org

Usvajanja

Kada usvojite dupina primit ćete Paket za usvojitelje koji uključuje diplomu za usvojitelja, fotografiju usvojenog dupina s tekstom koji ga opisuje, godišnji broj „Akvamarina“, privlačne oznake za knjige i brošure Plavog svijeta. Ovisno o Vašoj želji, možete odabrati bilo koji od sljedećih usvajateljskih paketa:

Kojeg dupina želite usvojiti?

- Debby - snažna i društvena ženka koja je tijekom posljednjih 10 godina imala dva mladunca. Često je vidamo u društvu s Facciom
- Sonja - vrlo društvena odrasla ženka koja često pomaže ostalim dupinima kao dadilja
- Meta - razigrani mladi mužjak rođen 1992. Najčešće ga susrećemo u društvu s njegovim najboljim prijateljem Mushom.
- Mush - tih i miran mužjak koji se često druži s ostalim mladim dupinima i ponekad nas iznenadi visokim skokovima.

Podaci o usvojitelju (ime će se naći na diplomi a na navedenu adresu će biti poslan paket usvajanja i Akvamarin):

Ime i prezime (Škola, razred ili ime tvrtke):

Adresa:

Grad, poštanski broj, zemlja:

E-mail:

Telefon:

Uplata u iznosu od:

(Šaljemo li usvojenje u inozemstvo, molimo na ukupni iznos dodajte još 75 kn za troškove poštarine.)

PLAĆANJE

Usvajanje, donaciju ili kupnju suvenira možete obaviti putem naše on-line trgovine: www.blue-world/webshop

Plaćanje možete izvršiti u Lošinjskom edukacijskom centru o moru ili uplatom na račun Plavog svijeta.

Plaćanje unutar Hrvatske: Privredna banka Zagreb 2340009-1110165926 Plaćanje izvan Hrvatske: u eurima uz pokrivenje dodatne troškove,

Plavi svijet, Privredna banka, Račkoga 6, 10000 Zagreb, rn: 703000-058689, SWIFT: PBZGHR2X, IBAN HR9623400091110165926.

Potvrdu o uplati, zajedno sa ispunjenim formularom za usvajanje možete poslati poštom, faxom i e-mailom na adresu:

Plavi svijet, Kaštel 24, 51551 Veli Lošinj. Fax +385 51 604668 e-mail info@blue-world.org

Individualno usvajanje 150 kn

Individualno usvajanje plus 250 kn

Usvajanje za tvrtke 500 kn

Usvajanje za vrtiče i škole 250 kn

(odaberite veličinu majice koju želite)

S M L XL XXL